

አነ ግዳይ ገበን እይ። እንታይ እዮም እቶም ዘለዉኒ መሰላት?

ግዳይ ገበን ክኾን እይ ኢሉ ትጽቢት ዝገብር ዝኾነ ሰብ የለን።

ከብ ጁባኽ ተሰሪቕካ፣ ከቢድ መጉዳእታ በዲሑካ ወይም ናይ ካሊእ ጥሕሶት ሕጊ ግዳይ ኮይንካ ክኾን ይኽእል፣ ሓይ ነገር ግን ርግጽ እይ፣ ጉድኣት በዲሑካ ክኾን ይኽእል ወይ ተናዲድካ ክትኮን ትኽእል፣ ምናልባት እውን ኣብ ቀጻሊ እንታይ ክትገብር ከምዘለካ ብዝምልከት ተደናጊርካ እውን ክትኮን ትኽእል።

እዚ ሕታም እዚ ሓገዝ ኣበይ ክትረክብ ከም ትኽእልን እንታይ መሰላት ከምዘለዉኽን ክትብረካ እይ።

መን ክሕግዘኒ ይኽእል?

ምኽሪን ደገፍን ክህቡኽ ዝኽእሉ ብዙሓት ንግዳያት ሓገዝ ዝህቡ ትካላት ኣለዉ። እዞም ትካላት እዚኦም ነቶም ኣብ ከማኽ ዝበለ ኩነታት ዝርከቡ ሰባት ብምሕጋዝ ብዙሕ ተሞክሮ ዘለዎምን ብፍሉይ መልክዕ ስልጠና ብዝወሰዱን ሰባት እዮም ዝምርሑ። ክሰምዑኽን ክሕግዙኽን እዮም ተዳልዮም ዘለዉ። ኣብ'ቶም ዝህልዉኽ ፍሉያት ድልዎታት መሰረት ብምግባር፣ እዞም ትካላት እዚኦም ከም ምኽሪን ሕክምናን ዝበሉ ተወሰኽቲ ደገፋት ክትረክብ ክሕግዙኽ ይኽእሉ እዮም።

ናብ መን ክትከድ ከም ዘለካ ንምፍላጥ ኣብ www.hilfe-info.de ክትውከስ ትኽእል ኢኽ።

ነቲ ኣብ ቀረባኽ ዝርከብ ናይ ፖሊስ ጣብያ ብምኽድ እውን ክትዘራርብ ትኽእል ኢኽ።

ነቲ ዘጋጠመ ገበን ብኸመይ ክሕብርን ብኸመይ ከ ገበናዊ ክሲ ከቕርብን ይኽእል? ቀጻሊኽ እንታይ እይ ከጋጥም?

እንተደኣ ገበን ክትሕብር ደሊኽ፣ ናብ'ቲ ኣብ ቀረባኽ ዝርከብ ናይ ፖሊስ ጣብያ ብምኽድ ክተዘራርቡም ኣለካ። ካብ'ዚ ብተወሳኺ ዘጋጠመ ገበናት ናብ ቤት ፅሕፈት ዓቃቢ ሕጊ ህዝቢ እውን ክሕበሩ ይኽእሉ እዮም። ሓንሳብ ዕላው ብዝኾነ ኣገባብ ንሓይ ዘጋጠመ ገበን ምስ ሓበርካ፣ እቲ መስርሕ ንድሕሪት ክምለስ ኣይኽእልን። ናይዚ ምኽንያት ድማ እቶም ኣብ ጀርመን ዝርከቡ ፖሊሻን ዓቀብቲ ሕጊን ንኹሎም ዝተሓበሩዎም ዓይነታት ገበን ንክምርምሩ ሕጋዊ ሓላፍነት ስለ ዘለዎም እይ።

እቲ ግዳይ ክሲ ክምስርተሎም ወይ ክገድፎ ዝኽእሉም ዝተወሰኑ ከበድቲ ዘይኮኑ ገበናት ኣለዉ (ንኣብነት፡ ጸርፊ ወይ ናይ ንብረት ምብራስ)። ኣብ ጀርመን፣ እዞም ገበናት እዚኦም "ምልክታ ኣብ ዝግበረሉ" ግዜ እዮም ክሲ ክቕርቡም ዝኽእል። እዚ ማለት፣ እዞም ሰብ መዚ ኣብ'ቲ ዘጋጠመ ገበን ክሲ ክምስርቱ ዝኽእሉ ንስኽ፣ እቲ ግዳይ፣ ከምኡ ክገብሩ ምስ እትሓቶም ጥራሕ እይ። ኣብ'ዞም ጉዳያት እዚኦም፣ ንስኽ እቲ ገበን ከምዝተፈጸመን ብመን ከም ዝተፈጸመን ምስ ፈለጥካ፣ ነቶም ሰብ መዚ ኣብ'ዞም ገበናት እዚኦም ክሲ ክምስርቱ ክትነግሮም ትኽእሉም ናይ 3 ኣዋርሕ ናይ ግዜ ወሰን ኣለካ።

እንተደኣ ቋንቋ ጀርመን ክርዳእ ዘይክእል ወይ ናይ ምርዳእ ጸገም ኣለኒ ኮይኑ፣ እንታይ የጋጥም?

እዚ ጸገም ዘለዎ ኣይኮነን። እንተደኣ ብዛዕባ ዘጋጠመ ገበን ሓበሬታ ክትህብ ደሊኽ፣ ዝኾነ ሰብ ሓገዝ ክገብረልካ እይ! እንተደኣ ከም ምስክር ኮይንካ ቃለ መሕተት ዝግበረልካ ኮይኑ፣ ተርጓሚ ክቕርበልካ ናይ ምሕታት መሰልካ ሕሉው እይ። እንተደኣ ዝኾነ ሓበሬታ ክትረክብ ደሊኽ እም ብቋንቋ ጀርመን ክትረዳዳእ ዘይትኽእል እንተኾይንካ፣ ቡቲ ንስኽ ክትርድኡ ትኽእሎ ቋንቋ ሓበሬታ ክወሃብካ ክትሓትት ትኽእል ኢኽ።

እቲ ጉዳይይ ብዛዕባ ዝስጉሙሉ ዘሎ ኣገባብ ዝምልከት እንታይ ሓበሬታ ክረክብ ይኽእል?

እንተደኣ እቲ ገበን ዘጋጠመካ ግዳይ ኮይንካ፣ እቲ ጉዳይካ ብኸመይ ይስጉም ከምዘሎን ክትፈልጥን ካብ'ቲ ናይ ጉዳይካ ሰነድ ሓበሬታ ክትረክብን ትኽእል ኢኽ። እንተደኣ ሓበሬታ ክትረክብ ደሊኽ፣ ብዛዕባ እዚ ገበን ንፖሊስ ሓበሬታ ኣብ እትህበሉ ሰዓት ነቶም ፖሊሻን ሓበሬታ ክትረክብ ከም እትደሊ ምሕባር እይ። እንታይ ዓይነት ሓበሬታ ክትረክብ ከም እትደሊ እውን ክትነግሮም ኣለካ። ሓንሳብ ነዚ ሓበሬታ ክትረክብ ምስ ሓተትካ፡

- ብዛዕባ እቲ ዘጋጠመ ገበን ንሰብ መዚ ሓበሬታ ከም ዝሃብካ ዘረጋግጽ ሓዲር ሰነድ ክበጽሓካ እይ።
- ቤት ጽሕፈት ህዝባዊ ዓቀብቲ ሕጊ ነቲ ጉዳይ ከቋርጹዎ እንተወሲኖም፣ እዚ ማለት ናብ ቤት ፍርዲ ንዘይምውሳድ እንተወሲኖም ሓበሬታ ክበጽሓካ እይ።

- እንተደካ እቲ ጉዳይ ናብ ቤት ፍርዲ ክውሰድ ተወሲኑ፣ እቲ መጋባእያ ቤት ፍርዲ መዓስን ኣበይን ከም ዝከየድን እቲ ተኸሳሲ ዝቐረበ ክሲን ብዝምልከት ሓበሬታ ክወሃበካ እዩ።
- ብዛዕባ ውጽኢት እቲ መጋባእያ ቤት ፍርዲ እውን ሓበሬታ ክወሃበካ እዩ። እዚ ማለት እቲ ተኸሳሲ ካብ'ቲ ገበን ናጻ ድዩ ኮይኑ ወይስ ገበነኛ ተባሂሉ ዝተባህረ ወይ እቲ መጋባእያ ብዘይ ፍርዲ ተቐሪጹ ምዃን ዘይምዃን ብዝምልከት ሓበሬታ ክወሃበካ እዩ።
- እቲ ዝምልከቶ ሰብ ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ምዃኑን ዘይምዃኑን እውን ክንገረካ እዩ። ካብ ቀይዲ ክፍትሑ ፍቓድ እንተተወሃቡዎም ወይ ካብ'ቲ ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ዝነበሩሉ ቦታ ኣምሊጦም ወዲኦም እንተኸይዮም እውን ክንገረካ እዩ።
- እንተደካ እቲ ተኸሳሲ ገበነኛ ኮይኑ ተረኪቡ፣ ምሳኻ ዘለዎም ርክብ ከቋርጹ ድዮም ዘይከቋርጹ ብዝምልከት ሓበሬታ ክወሃበካ እዩ።

ኣብ ትሕቲ ዝተወሰኑ ኩነታት ካብ'ቶም ናይ እቲ ጉዳይ ሰነዳት ሓበሬታ ወይ ቅዳሕ ክወሃበካ ክትሓትት እውን ትኽእል ኢኻ። ንኣብነት፣ እንተደካ ናይ ትራፊክ ሓደጋ ኣጋጢሙካ ኮይኑ፣ ነቲ ዘጋጠመካ ጉድኣት ን/ወይ ስቓይን መጉዳእቲን ካሕሳ ክወሃበካ ትሓተሎም እቲ ሓደጋ ከመይ ከም ዝበጽሖ ዘርእዩ ስእሊታት ክወሃበካ ክትሓትት ትኽእል ኢኻ። ካብ'ዚ ብተወሰኹ ናይ'ዘም ስእሊታት እዚኦም ቅዳሕ ካብ'ቶም ናይ ጉዳይ ሰነዳት ክወሃበካ እውን ክትሓትት ትኽእል ኢኻ። እንተደካ ኣብ'ቲ መጋባእያ ቤት ፍርዲ ከም "ናይ ውልቀ ተሓጋጋዚ ዓቃቢ ሕጊ" "private accessory prosecutor" (እዚ ኣገላልጻ እዚ ኣብ ገጽ ! ተገላጹ ኣሎ) ኮይንካ ዘይትሰተፍ ኮይንካ፣ ነዚ ሓበሬታ እዚ ክትረክብ ንምንታይ ከምዝደለኻ ክትገልጽ ኣለካ። ኣብ'ቶም ናይ ውልቁ ጉዳያት ገለ ፍሉይ ኣተሓሕዞ ዝግበረሎም ክህልዉ ይኽእሉ።

ከም ምስክር ኮይንካ እትህቦ ቃል/መግለጺ

ከም ሓደ ግዳይ ገበን ኣብ ከይዲ እቲ ናይ ገበን መጋባእያ ቤት ፍርዲ ወሳኒ ትጻውቶ ተራ ኣለካ፣ ንስኻ ምስክር ኢኻ። ናይ'ቲ ምስክር ልዑል ኣገዳስነት ዘለዎ ዕዮ ምሉእን ቅኑዕን ቃል ምስክርነት ምሃብ እዩ። ናብ'ቲ መጋባእያ ቤት ፍርዲ ክህልዉኻ ዝኽእሉ ዝኾኑ ሰነዳት (ንኣብነት፣ ናይ ሕክምና ወረቐት ምስክር ወይ ስእሊታት) ሓዘካ እንተኸይድካ፣ ነቶም ነቲ መርመራ ዘካይዱ ሰብ መዚ ልዑል ሓገዝ ዝህብ እዩ። ኣብ መብዛሕቲኦም ጉዳያት ቃል ምስክርነት ነቲ ፖሊስ ኢኻ ክትህብ። ኣብ ብዙሓት ጉዳያት ድማ ጸኒሕካ ኣብ ቤት ፍርዲ እውን ቃል ምስክርነት ክትህብ ኣለካ። ኣብ ገለ ብፍሉይ ኣገባብ ዝተሓተ ጉዳያት ጥራሕ እዩ ቃል ምስክርነት ክትህብ ዘየድልየካ። እዚ ድማ፣ ንኣብነት፣ እንተደካ ተመርዒኻ ኮይንካ ወይ ምስ'ቲ ገበን ፈጺሙ ተባሂሉ ዝተኸሰሰ ሰብ ናይ ቀረባ ርክብ እንተሃልዩካ ተፈጻሚ ክኾን ይኽእል። ኣብ ከምዚኦም ዝበሉ ጉዳያት ዝኾነ ክትብሎ ዘለካ ነገር ኣይክህሉን።

እቲ መጋባእያ መስርሕ ምስመዓዕ ኣብ ዝከየደሉ ሰዓት ስምካን ኣድራሻኻን ክትሕተት እንክለኻ ክትህብ ኣለካ። እንተደካ ኣብ ሓደጋ ዘለኻ ኮይንካ፣ ንኣብነት፣ ዝኾነ ሰብ ናብ'ቶም ሰብ መዚ እንተኸይድካ ክጎድኣካ እዩ ኢሉ እንተፈራረሑካ ኮይኑ፣ ነዘም ዝርዝር ጉዳያት እዚኦም ክትህብ ኣይትግደድን ኢኻ። ኣብ'ዚ ከም'ዚ ዝበለ ጉዳይ፣ ነቲ ናይ መንበሪ ገዛኻ ኣድራሻ ክትህብ ኣየድልየካን እዩ፣ እቶም ሰብ መዚ ክረኽቡኻ ዝኽእሉሉ ካሊኦ ኣድራሻ ክትህብ ትኽእል ኢኻ። ንኣብነት፣ ናይ'ቲ ዘዘራረብኩዮ ንግዳይ ሓገዝ ዝህብ ትካል ዝርዝራት ክትህብ ትኽእል ኢኻ። እንተደካ ኣብ ቤት ፍርዲ ቀሪብካ ቃል ምስክርነት ሂብካ ኮይንካ እሞ እቲ ነቲ ገበን ፈጺሙ ተባሂሉ ዝተኸሰሰ ሰብ ኣብ'ቲ ቤት ፍርዲ ኣሎ ኮይኑ፣ እቲ ትነብረሉ ቦታ ጥራሕ እምበር ምሉእ ኣድራሻኻ ኣይክትሕተትን ኢኻ። እንተደካ ኣብ ሓደጋ ኣለኻ ኮይንካ (ኣብ'ቲ ላዕሊ ብዝተገልጸ መሰረት)፣ ነቲ ትነብረሉ ቦታ ክትገልጽ እውን ኣይክትሕተትን ኢኻ።

ምስክር ኮይንካ ምቕራብ መብዛሕቲኦም ሰባት ዘይፈልጡዎን ኣጸጋሚ ክኾን ዝኽእልን ኩነታት እዩ። ነገራት ቀለልቲ ክኾኑልካ ንምግባር፣ ቃል ምስክርነት ክትህብ እንክለኻ ሰብ ምሳኻ ሓዘካ ክትመጽእ ትኽእል ኢኻ። እዚ ምሳኻ ዝመጽእ ሰብ ዘመድ ወይ መሓዘ ክኾን ይኽእል እዩ። ቃል ምስክርነት ክትህብ ኣብ ትሕተተሉ ሰዓት ምሳኻ ክኾኑ ይኽእሉ እዮም። እቲ ምሳኻ ዝመጽእ ሰብ ኣብ ዝተወሰኑ ዝተፈለዩ ኩነታት ጥራሕ እዩ ካብ'ቲ ክፍሊ ክወጽእ ዝሕተት። ናይ ሕገ ጠበቓ ክህልወካ እውን ይከኣል እዩ። ኣብ ፍሉያት ጉዳያት እቲ ግዝኣት ኣብ'ቲ እዋን ሕቶ ንዓኻ ንምሕጋዝ ነቲ ናይ ሕገ ጠበቓኻ ባዕሉ ክፍሊት ክፍጽመሉ ይኽእል እዩ። እንተደካ ኣብ እዋን ሕቶታት ከም'ዚ ዝበለ ሓገዝ የድልየኒ እዩ ኢልካ ሓሲብካ፣ ምናልባት ምስ ፖሊስ ፣ ኣብ ቤት ፍርዲ ምስ ህዝባዊ ጠበቓ ሕገ እውን ክኾን ይኽእል፣ ነቲ መጋባእያ ዘካይድ ዘሎ ሰብ ቅድሚ ነቶም ክትሕተት ምጅማርካ፣ ብዝተኸኣለ መጠን ኣብ'ቲ ኣቐዲምካ እትረኽቦ ዕድል፣ ከም'ዚ ዝበለ ሓገዝ ከም ዘድልየካ ክትሕብሮ ኣለካ።

ሳይኮሎጂ ሓገዛት ኣብ መጋባእያታት ቤት ፍርዲ

ካብ 2017 ጀሚሩ፣ ሞያዊ ሓገዝ (ቅድም ክብል ኣገልግሎታት ሳይኮሎጂ ሓገዝ ኣብ መጋባእያታት ቤት ፍርዲ ተባሂሉ ዝፍለጥ) ኣብ ዝተወሰኑ ጉዳያት ኣብ መላእ እዚ ሀገር ኣብ ኩሎም እቶም ዝካየዱ መጋባእያታት ቤት ፍርዲ ክቕርብ ጸኒሑ እዩ። ብፍላይ ድማ፣ እቶም ግዳያት ጥሕሶት መሰል ወይ ጸታዊ ዓመጽ ዝኾኑ ቆልዑትን ንኡሳትን ነዞም ከም'ዚኣም ዝበሉ ሓገዛት ናይ ምርካብ መሰል ኣለዎም። ይኹን እምበር እቶም ዓባይቲ ኮይኖም ከም'ዚኣም ዝበሉ ከበድቲ ጥሕሶት መሰላት ወይ ጸታዊ ዓመጻት ዘጋጠሞም እውን ከም'ዚኣም ዝበሉ ሓገዛት ክረኽቡ ይኽእሉ እዮም።

ሓገዛት ሳይኮሎጂ እቲ ቤት ፍርዲ ክቕርብ ይኽእል እዩ ኢሉ ክሳብ ዘጽደቐ፣ ካብ ክፍሊት ናጻ ዝወሃብ ግልጋሎት እዩ። ኣብ ኩሎም ካልኣት ጉዳያት፣ ነቲ ንሳይኮሎጂ ሓገዝ ኣገልግሎት ዝወጽእ ወጻኢታት ባዕልኻ ክትሸፍን ኣለካ። ዝያዳ ዝርዝራት ምስ እትደሊ፣ ነቲ ኣብ ቀረባኻ ዝርከብ ፖሊስ ጣብያ ወይ ናይ ግዳያት ሓገዝ ወሃቢ ትካል ክተዘራረብ ትኽእል ኢኻ።

ብዛዕባ እቶም ኣብ መጋባእያታት ቤት ፍርዲ ዝወሃቡ ሓገዛት ሳይኮሎጂ ብዙሕ ሓበሬታ ኣብ ኦንላይን ኣብ www.hilfe-info.de ክትረክብ እውን ትኽእል ኢኻ።

ኣብ'ቲ መስርሕ ክሲ ተሳታፊ ክኾን ይኽእል'ዩ?

እንተደኣ ግዳይ ናይ ዝተወሰኑ ገበናት ኮይንካ፣ ኣብ'ቲ መስርሕ ክሲ ከም'ቲ ቅድም ክብል "ናይ ውልቀ ተሓጋጋዚ ዓቃቢ ሕጊ" "private accessory prosecutor" ተባሂሉ ዝጽዋዕ ዝነበረ ኮይንካ ክትሳተፍ ትኽእል ኢኻ። እንተደኣ ግዳይ ናይ ከም ጸታዊ ዓመጽ፣ ጸታዊ ጥሕሶት መሰል ወይ ናይ ቅትለት ፈተነ ግዳይ ኮይንካ ወይ እቲ ዝተፈጸመ ገበን ናይ ሓይ ቀረባ ዘመድ ሞት ዘስዓብ እንተኾይኑ፣ ናይ ውልቀ ተሓጋጋዚ ዓቃቢ ሕጊ (private accessory prosecutor) ክትኮን ትኽእል ኢኻ። ከም ሓይ ናይ ውልቀ ተሓጋጋዚ ዓቃቢ ሕጊ (private accessory prosecutor)፣ ፍሉያት መሰላት ትረክብ። ንኣብነት፣ እቲ ናይ ሕጊ ጠበቓኻ ከክንዳኻ ኮይኑ፣ ዝኾነ ዝተፈለየ ምክኒያት እንከቐርብ፣ ነቶም ናይ ገበን ሰነዳት ክምርምር ይኽእል ጥራሕ ዘይኮነ እቲ መጋባእያ ቤት ፍርዲ ኣብ ዝካየድሉ ኣብ ዝኾነ ሰዓት ምልክታ ክቕርብ ይኽእል እዩ። ካብ'ዚ ብተወሳኺ፣ ኣብ ኩሎም ክፋላት እቲ መጋባእያ ቤት ፍርዲ ክትሳተፍ ትኽእል ኢኻ፣ እዚ ድማ ካልኣት ወሃብቲ ቃል ምስክር ክገብሩዎ ዘይክእሉ እዩ።

ነቲ ናይ ሕጊ ጠበቓ መን እዩ ክኸፍሎ?

ናይ ሕጊ ጠበቓ ምቕጻር ከቢድ ዋጋ ክሓትት ይኽእል። እንተደኣ እቲ ተኸሳሲ ገበን ፈጻሙ እዩ ተባሂሉ ተወሲኑ፣ ንሱ/ሳ ነቲ ንናይ ሕጊ ጠበቓኻ ዘውጸእካዮ ወጻኢታት ክሸፍን ኣለዎ። ይኹን እምበር፣ ኩሉ ገበን ፈጻሞካ ተባሂሉ ፍርዲ ዝተውሃቦ ሰብ ነዞም ወጻኢታት እዚኣም ክሸፍን ይኽእል እዩ ማለት ኣይኮነን። ገለ ወጻኢታት ባዕልኻ ክትሸፍን ከድልዩካ ይኽእል እዩ።

ኣብ ትሕቲ ዝተወሰኑ ፍሉያት ጉዳያት፣ ክፍሊቱ በቲ ግዝኣት ዝሸፈን ናይ ሕጊ ጠበቓ ክቕርብካ ነቲ ቤት ፍርዲ ክትሓትት ትኽእል ኢኻ። ንኣብነት፣ እንተደኣ ንስኻ ግዳይ ናይ ጥሕሶት መሰል ወይ ጸታዊ ዓመጽ ግዳይ ኮይንካ ወይ እቲ ገበን ሞት ናይ ቀረባ ዘመድ ናይ ንኣብነት፣ ውላድካ፣ ኣዴኻ፣ ኣቦኻ፣ በዓልቲ ገዛኻ ዘስዓብ እንተኾይኑ፣ ነዚ ሕቶ እዚ ክትሓትት ትኽእል ኢኻ። ከም'ዚ ዝበለ ጉዳይ ከጋጥም እንከሎ፣ ዋላኪ ንስኻ ባዕልኻ ክትከፍል ትኽእል ኩን፣ እቲ ግዝኣት ንክፍሊት ናይ ሕጊ ጠበቓኻ ክሸፍን እዩ።

ካብ'ዚ ብተወሳኺ ኣብ ካልኣት ጉዳያት እውን እቲ ቤት ፍርዲ ንናይ ሕጊ ምክሪታት ዝኸፈል ክፍሊታት ክኸፍልካ ክትሓትት ትኽእል ኢኻ። እዚ ብዙሕ ኣታዊ ዘይብልካ እንተኾይንካ ከም ናይ ውልቀ ተሓጋጋዚ ዓቃቢ ሕጊ (private accessory prosecutor) ኮይንካ ክትቀርብ መሰል እንተሃልዩካን ተፈጻሚ ክኾን ይኽእል።

ንዘጋጠሙ ቃንዛን ስቅያታትን ዝወሃቡ ካሕሳታት

ብሰንኪ ዝገጠሙካ ገበን ጉድኣት ኣጋጢሙካ ድዩ ወይ ድማ ነቲ ዘጋጠሙካ ቃንዛን ስቅያትን ካሕሳ ክወሃብካ'ዩ ትደሊ? ነዞም ይግበኣኒ እዩ ሕቶታት እዚኣም እቲ መጋባእያ ቤት ፍርዲ ኣብ ዝካየድሉ ሰዓት ክተቕርብ'ዩ ትደሊ? እዚ ሙብዛሕቲኡ ግዜ ክግበር ዝኽእል እዩ። ነቶም ናይ ይግበኣኒ እዩ ሕቶታትካ ምስ'ቲ መስርሕ ፍርዲ ክቕርቡልካ ትደሊ እንተኾይንካ፣ ኣቐዲምካ ምልክታ ክተቕርብ ኣለካ። እንተደኣ ናይ ይግበኣኒ እዩ ሕቶ ክተቕርብ ደሊኻ፣ ነዚ ኣብ ፈለማታት ደረጃ ንጹር ክትገብር ኣለካ - ነቲ ገበን ነቶም ሰብ መዚ ኣብ እትሕብረሉ ሰዓት እንተተገበረ ኣዝዩ ይምረጽ።

ካብ'ቲ መጋባእያ ቤት ፍርዲ ወጻኢ እውን ናይ ካሕሳ ናይ ይግበኣኒ እዩ ሕቶ ክተቕርብ ትኽእል። ኣብ ከም'ዚ ዝበሉ ኣጋጣሚታት ናብ ሲቪላዊ ቤት ፍርዲ ክትከይድ ኣለካ።

አብ ክልቲኦም ኣጋጣሚታት፣ እንተደኣ ኣታዊኻ ትሑት ኮይኑ፣ ናይ ሕገ ምክራታት ንምርካብ ዘኽእለካ ገንዘባዊ ሓገዝ ክግበረልካ ነቲ ቤት ፍርዲ ክትሓትት ትኽእል ኢኻ።

ካልኦት እንታይ ዓይነት መሰላት ኣለዉኒ?

በቲ ዘጋጠመካ ናይ ጥሕሶት መሰል ገበን ዝተበገሰ ኣብ ጥዕናኻ ጉድኣት ኣጋጢሙካ ዶ? ከምኡ እንተኾይኑ፣ እቲ ሕገ ናይ ግዝኣት ረብሓታት ክትረክብ ይፈቕደልካ እዩ። ንኣብነት፣ ንሕክምና ወይ ምክራ ንምርካብ ወይ ምርኩዝ፣ መሰላዊ ወይ ዊልፔር ንምግዛእ ዘድልዩኻ ወጻኢታት ንምሸፋን ዘኽእለካ ሓገዝ ክትረክብ ትኽእል ኢኻ። ካብ'ዚ ብተወሰኹ ሓገዛት ብመልክዕ ጡረታ (ንኣብነት ነቲ ዘጋጠመካ ናይ ኣታዊ ስእነት ንምክሓስ) ክትረክብ ትኽእል ኢኻ። ፈለማ ነቲ ገበን ንፖሊስ ኣብ እትሕብረሉ እዋን ነቲ ፖሊስ ብዛዕባ እዚ ዘለካ ሕቶ ክተቕርቡሉ ትኽእል ኢኻ። ናብ'ቲ ዝምልከቶ ሰብ መዚ ክመርሑኻ ይኽእሉ እዮም።

ኣብ ህጹዓት ጉዳያት ድማ ቅልጡፍን ቀጥታዊን ዝኾነ ሳይኮሎጂካል ሓገዝ ዝህብ ናይ ደገ ተሓከምቲ ጉድኣት ማእኸል እውን ኣሎ እዩ። ነዚ ግልጋሎት ንምርካብ ኣቐዲምካ ክትምዝገብ ኣድልዮካን እዩ።

እንተደኣ ግዳይ ግብረ ሸበራዊ ወይ ናይ ኣኸረርቲ መጥቃዕቲ እንተኾይንካ፣ ካብ Federal Office of Justice (BfJ) (ቤት ጽሕፈት ፍትሒ ፌደራል) ሓገዝ ንምርካብ ክተመልክት ትኽእል ኢኻ። ነዚ ሓገዝ ንምርካብ መሰል ዘለካ ምዃን ዘይምዃንን ብኸመይ ናይ ይግበኣኒ ሕቶ ክተቕርብ ከም እትኽእልን ዝምልከት ዝደዳ ሓበሬታ ክትረክብ ትኽእል ኢኻ። www.bundesjustizamt.de (Bürgerdienste → Härteleistungen ኢልካ ኣልኸ)

እንተደኣ ግዳይ ናይ ዘቤታዊ መጥቃዕቲ ኮይንካ፣ ናይ ጀርመን ሕገ ተወሳኺ ሓለዋ ክትረክብ ከም እትኽእል ይድንግግ። ንኣብነት፣ ነቲ ከባቢያዊ ቤት ፍርዲ (ናይ ስድራቤት ቤት ፍርዲ) ነቲ ጉድኣት ዘብጸሓልካ ሰብ ምሳኺ ዝኾነ ዓይነት ርክብ ከይገብር ክገብር ክትሓትት ትኽእል ኢኻ። ካብ'ዚ ብተወሰኹ፣ እንተደኣ ምስ ሓይ መጥቃዕቲ ዘበጸሓልካ ሰብ ብሓንሳብ ትነብር ኮይንካ፣ እቲ ቤት ፍርዲ ንስኻ ኣብ'ቲ መንበሪ ገዛ በይንኻ ክትነብር ዘኽእል መሰል ክህበካ ይኽእል እዩ። ናብ'ቲ ቤት ፍርዲ ምልክታታትካ ብጽሑፍ ክተቕርብ ትኽእል ኢኻ ወይ ድማ ኣብ'ቲ ቤት ፍርዲ ንሰራሕተኛ ቤት ፍርዲ ብምዝርራብ ንሰም ድማ ነቲ ምልክታኻ ሽዑ ንሽዑ ክስንዱልካ ይኽእሉ እዮም። ብናይ ሕገ ጠበቓ ክትውክል ኣድልዮካን እዩ።

ኣብ ትሕቲ statutory accident insurance scheme (ሕጋዊ ናይ ሓይጋ መድሕን ስኬም) እውን ረብሓታት ክትረክብ ትኽእል ኢኻ። እዚ ንስኻ ኣብ ሞያዊ ስራሕ እንዳሃለኻ፣ ምስ ናይ ቤት ትምህርቲ ወይ ናይ ዩኒቨርሲቲ ሰሚናር ጉጅለ ኣብ ጉዕዞ እንዳሃለኻ ወይ ኣብ እዋን ሓይጋ ወይ ህጹጽ እዋን ንሰባት ኣብ ምሕጋዝ እንከለኻ ጉድኣት ክበጽሓካ እንከሎ ክኸውን ይኽእል። ብዛዕባ ናይ ሓይጋ መድሕን ገንዘባዊ ሓገዛትን ናይ መድሕን ማሕበር ናይ ኣስራሕቲ ሓላፍነታትን ዝምልከት ሓፈሻዊ ሓበሬታ ኣብ ናይ Deutsche Gesetzliche Unfallversicherung (DGUV) ማሕበር ድሕረ-ገጽ ኣብ www.dguv.de (Organisation and structure (ትካልን ትሕተ ቕርጽን) → Tasks (ንጥፈታት)) ክርከብ ይኽእል እዩ።

መስርሕ ሽምግልና ግዳይ-ገበነኛ ማለት እንታይ እዩ?

መስርሕ ሽምግልና ግዳይ-ገበነኛ ማለት ግዳያት ገበን ነቲ ዘጋጠመዎ ጉድኣት ንክሰገሩ ንምሕጋዝን ንኸልኡት ዕላማታትን ዝተነደፈ መስርሕ እዩ። ካብ ናይ ገበን መጋባእያ ቤት ፍርዲ ብዝተፈለየ መልክዑ፣ እቶም ኣብጻሕቲ ጥሕሶት መሰል ኣብ ገጽ-ገጽ ኣብ ዝግበር ርክብ ኣብ ልዕሊ እቲ መጉዳእታ ዘብጽሑሉ ሰብ ዝወረደ ጉድኣት ብርሰትን ንምጽጋንን ቀጥታዊ ጻዕሪ ክገብሩ ኣለዎም። እቲ ግዳይ ቁጠባዊ ማህሰይቲ፣ ስነ-ኣእምሮኣዊ መጉዳእቲ ወይ ኣካላዊ ጉድኣት ኣጋጢሙዎ ክኾን ወይ በቲ ዘጋጠመ ጥሕሶት መሰል ዝተበገሰ ጭንቀት ከጋጥሞ ይኽእል እዩ። እቲ መስርሕ ሽምግልና ነዘም ጸገማት እዚኦም ንምፍታሕ እዩ ዕላማ ገይሩ ዝሰርሕ። እቲ ዘተ መብዛሕትኡ ግዜ ብሓገዝ ዝሰልጠነ ኣማኸሪ ሽምግልና ዝካየድ ኮይኑ፣ ይኹን እምበር ድልዮትካ እንተኾይኑ ብዘይ ገጽ ንገጽ ኣኼባ ብመንገዲ እቲ መሸማገሊ ጥራይን ክካየድ ይኽእል እዩ።

መስርሕ ሽምግልና ግዳይ-ገበነኛ ካብ'ቲ ግዳይ ፍቓድ ወጻኢ ክግበር ኣይኽእልን። ከምኡ'ውን፣ እቲ በዳሊ በቲ ዝገበሮ ሓላፍነት ክወስድ ብዕቱብ ፍቓድ ምስ ዝኸውን ጥራይ እዩ ክቕርብ ዝኽእል። ኩነታት ኣብ ዝፈቕዱሉ፣ መስርሕ ሽምግልና ግዳይ-ገበነኛ ግዳያት ነቲ ዘጋጠመዎ ግጭት ባዕሎም ከመሓድሩዎን ኣብ ትሕቲ እቲ ሕገ ሰላማዊ ርክብ ክመልሱን እዩ ዓቕሚ ዝህበም። ፖሊስን ጠበቓታት ሕግን ነዚ ኣማራጺ እዚ ክውሰድ እዮም መብዛሕትኡ ግዜ ዝመኽሩ። ይኹን እምበር፣ እዚ ኣካል እቲ ናይ ገበናዊ መጋባእያ ቤት ፍርዲ ዘይኮነስ፣ ንበይኑ ዝካየድ እዩ። መስርሕ ሽምግልና ግዳይ-ገበነኛ ብስልጠና ዝወስዱ ሽምግላታት ቆጶሩ ዘስርሕ ፍሉይ ተልእኾ ዘለዎ ትካል እዩ ዝወሃብ።

ብዛዕባ መስርሕ ሽምግልና ግዳይ-ገበነኛን ብዛዕባ እቶም ኣብ ከባቢኻ ዝርከቡ ነዚ ግልጋሎት እዚ ዝህቡ ትካላት ዝደዳ ሓበሬታ እንተደለኻ ኣብ ኦንላይን ክርከብ ይኽእል እዩ፣ ንኣብነት ኣብ www.toa-servicebuero.de/konfliktschlichter ወይ ኣብ www.bag-toa.de

ብሮሽራትን ካልኦት መራኽቢታትን

www.hilfe-info.de ብዛዕባ ምክልኻል ግዳያት ዝያዳ ሓበሬታ ኣብዚ ክትረኽቡ ትኽእል ኢኹ

ካብ'ዚ ብተወሰኑ ኣብ'ዞም ዝስዕቡ ብሮሽራት ጠቓሚ ሓበሬታ ክትረኽቡ ትኽእል ኢኹ:

- መምርሒ ንግዳያት
- Ich habe Rechte (“I have rights”) (ብቋንቋ ጀርመን)
- Mehr Schutz bei häuslicher Gewalt (“ኣብ ጉዳያት ዘቤታዊ ዓመጽ ዝዓበዩ ሓለዎ”) (ብሮሽራት ብቋንቋ ጀርመን)
- ምኽራዊ ሓገዛትን ብዛዕባ ናይ ቤት ፍርዲታት ዋጋታት ዝሸፍኑ ሓገዛትን ኩሎም ኣብ www.bmj.de/Publikationen ክርከቡ ይኽእሉ እዮም
- Hilfe für Opfer von Gewalttaten (“ንግዳያት ዓመጽቲ ገበናት ዝግበር ሓገዝ”) (ብቋንቋ ጀርመን) www.bmas.de/opferentschaedigung

ሕትመት ንምእዛዝ:

www.bmj.de

Federal Government Publication Office (ቤት ጽሕፈት ሕትመት ፌደራል):

Postfach 85 05 481009

18132 Rostock

ቴሌፎን: (030) 10 272 272 1

ፋክስ: (030) 18 10 272 272 1

አብ Niedersachsen ንግዳያት ገበን ዝኹኑ ሓያሎ ናይ ርክብን ምኽርን ማእከላት ኣለዎ።

እቲ ደገፍ ንኹሎም ግዳያት ገበንን ኣዝማዶምን ዝወሃብ ኮይኑ ብነጻ እዩ። ኣብተን ኣብ ታሕቲ ተዘርዚረን ዘለዎ ማእከላት ርክብን- ምኽርን ብፍሉይ ዝሰልጡኑ ሰብ ሞያ ይሰርሑ። ምስ ኣብ ኩነታትካ ዘለዉ ሰባት ተመኩሮ ኣለዎም። ንሰቶም ይሰምዑኻን ይሕግዡኻን። ከከም ድሌታትካ ንተወሳኺ ሓገዝ እውን ክውከሱኻን ሓበሬታ ክህቡኻን እዮም፤ ንኣብነት ኣብዞም ዝስዕቡ ኣርእስታት፤

- ቅልጡፍ ናይ ስነ-ኣእምሮአዊ ፍወሳ ሓገዝ ብመንገዱ ናይ ስንባይ ናይ ደገ ሕሙማት ክለኒካት።
- ብመሰረት ሕጊ ምክልኻል ዓመጽ ዝቐርብ ሓተታት።
- ኣብ ጉዳያት ዘቤታውን/ወይ ጸታዊ ዝኾነ ዓመጽን ካብ ጸብጻብ ናብ ፖሊስ (ኔትወርክ መርትዖ ንዘለዎ) ነጻ ዝኾነ ክሲ ምልዓል ምምዝጋብ።።
- ናይ ብገበን ክስን ናይ ብገበን መቐጻዕቲን።
- ሓቤረታታት ብዛዕባ ናይ ብገበን መቐጻዕቲ መስርሕ።
- መሰኻኽር ዝህብዎ ቃላት።
- መሰኻኽር ምስናይ።
- ተጸጊዕካ ክሲ።
- ንመጉድእቲ ወይ ካሕሳ ንቃንዛን ስቓይን ገንዘብ (ናይ ኻሕሳ መስርሕ) ።
- ተኸእሎታት ናይ ፋይናንሳዊ ደገፍ።
- ገበነኛን-ግዳይ ዝኾነን-ሽምግልናን።
- ኣብ ናይ ቋንቋ ዕንቅፋታት ደገፍ (ምትርጓም ቋንቋ ባምልክት እውን ወዘተ..) ።

ማእበራት ንሓገዝ ግዳያት ንዝኹኑ Niedersachsen ምስ 11 ኣብያተ ፅሕፈት ሓገዝ ግዳያት።

ሓቤረታታት ነቶም ወፈያታትን፣ ንምርኻብ ዳታታትን ናይቲ ቤት ጽሕፈታት ኣብዚ ትረኽቡዎ ኢኹም ኣብ ትሕቲ፡

www.opferhilfe.niedersachsen.de
ተለፎን: 0441/220-1111

ስነ-ኣእምሮአዊ ማእበራዊን መስርሕ ደገፍ

መስርሕ ደገፍ ሓደ ፍልይ ዝበለ ጽዕቕ ዝበለ ደገፍ ምሃብ ንግዳይ ዝኹኑ ብናይ ገበናት ፍጻሜታት ኣብ ናይ ብገበን መስርሕ እዩ። ሓቤረታታት ትረኽቡዎ ኢኹም ኣብ ትሕቲ፡

www.justizportal.niedersachsen.de/Prozessbegleitung
ተለፎን: 0511/120-8728

ካብኡ ሓሊፋውን ተወሰኽቲ ሓቤረታታትን ደገፍን ኣብዚ ክትረኽቡ ኢኹም፤

ቤት ፅሕፈት ናይ ክልል Niedersachsen ኮሚሽነር ንናይ ግዳያት ዝኹኑ ሓለዎ።

ሓቤረታታት ናብቲ ማእከልነት ናይ ምምኽርን- ናይ ምርኻብ ምግባር ወፈያታትን፣ ከምኡድማ ርኽኽብ ናብቲ ቤት ጽሕፈት ናይቲ ክልል ኮሚሽነር ወፈያታትን ትረኽቡዎ ኢኹም ኣብ ትሕቲ፡

www.mj.niedersachsen.de/opferschutzbeauftragter
ተለፎን: 0511/120-8737

WEISSER RING e.V. ምስ 41 ናይ ግዳም ቤት ጽሕፈታት ኣብ Niedersachsen

ሓቤረታታት ናብቶም ወፈያታትን ናይ WEISSEN RING e.V. ን፣ ከምኡድማ ናብተን ናይ ግዳም ቤት ጽሕፈታት ኣብ Niedersachsen ትረኽቡዎ ኢኹም ኣብ ትሕቲ፡

www.niedersachsen.weisser-ring.de

ሓፈሻዊ ትዕዛዝብ፣ ሓፈሻዊ ሓቤረታታት ንናትኩም መሰላትን፣ ናትኩም ዘሰንዩኩምን፣ ከምኡውን ሓደ ሓፈሻዊ ትዕዛዝብ ብዛዕባ ማእከላት ርክብን- ምኽርን ኣብ Niedersachsen ኣብ ትሕቲ

www.opferschutz.niedersachsen.de

ተዳልዮም ኣለዉ።